

А. В. Стародуб

Димитрій

ДИМИТРІЙ (Абашидзе Давид Ілліч; 01(13). 10. 1867, с. Веджини Тифліс. губ., нині Грузія – 01. 12. 1942, Київ) – церковний діяч. Народився у груз. князів. родині. Закін. Новорос. університет (Одеса, 1891). У листопаді 1891 прийняв у Києво-Печер. лаврі чернечий постриг. Закін. Київ. духовну академію зі ступ. канд. богослов'я (1896). У 1900 рукополож. у сан архімандрита, признач. ректором Олександрів. місіонер. духов. семінарії (с. Ардонське в Осетії). 23 квітня 1902 прийняв єпископ. свячення, признач. єпископом Алавердським, від 1903 – Гурійсько-Мінгрельським. Від 1905 – єпископ Балтський, вікарій Поділ. єпархії, 1906–12 – єпископ Туркестанський і Ташкентський, від 1912 – єпископ, від 1915 – архієпископ Таврійський і Сімферопольський. Під час 1-ї світової війни служив корабельним священником. На Всерос. поміс. церк. соборі 1917–18 очолював комісію з влаштування церк. справ на Закавказзі у зв'язку з проголошенням Груз. автокефалії. Виступав проти можливості визнання самостійності Груз. Церкви. У період діяльності Вищого церк. упр. Пд. Сх. Росії (1919–20) підтримував Білий рух. Після поразки військ генерала П. Врангеля відмовився емігрувати. Управління Таврій. єпархією 1921 передав єпископу *Никодиму* (Кроткову). Після нетривалого тюрем. ув'язнення приїхав до Києва, у липні 1923 вступив до Китаївської пустині Києво-Печер. лаври, 10 грудня прийняв схиму з ім'ям Антоній. Після закриття Лаври мешкав на приват. квартирах, зрідка беручи участь у церк. житті (напр., у єпископ. хіротоніях). Факт того, що Д. не зазнав репресій, як переважна більшість єпископату, деякі дослідники схильні пов'язувати з його особистим знайомством із Й. Сталіним (Д. був викл. від 1896, а 1898–1900 – інспектором Тифліс. духов. семінарії, де той навч.). Під час окупації Києва Д. з невеликою групою монахів відновив чернече життя в Києво-Печер. лаврі. Від посади адміністратора УАПЦ відмовився. Похов. біля Хрестовоздвиженської церкви на Ближніх печерах.

Рекомендована література

1. Алексеев В. А. Иллюзии и догмы. Москва, 1991;
2. Польский М., протопресв. Новые мученики Российские. Москва, 1994;
3. Кабанець Є. Наставник Сталіна // ЛіС. 1997. № 7;
4. Митрополит Ташкентский и Среднеазиатский Владимир. Жизнеописание схиархиепископа Антония (Абашидзе) // Журн. Моск. патриархии. 2003. № 11.

Бібліографічний опис:

Димитрій / А. В. Стародуб // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-24302>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).